

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๐๖๔

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแถลงการณ์ธากา พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association Council of Ministers: IORA COM) ครั้งที่ ๒๑ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association: IORA) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๘ โดยประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกร่วมก่อตั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๒๓ ประเทศ ครอบคลุมประเทศรอบมหาสมุทรอินเดียตั้งแต่ทวีปออสเตรเลีย ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียกลาง ตะวันออกกลาง และแอฟริกา มีประเทศคู่เจรจาจำนวน ๙ ประเทศ ครอบคลุมสาขาความร่วมมือ ๖ สาขา ได้แก่ (๑) ความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล (๒) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน (๓) การบริหารจัดการประมง (๔) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (๕) การแลกเปลี่ยนด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม (๖) ความร่วมมือด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ๒ ประเด็น คือ เศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

๑.๒ กลไกขับเคลื่อนสำคัญของสมาคมฯ ประกอบด้วย (๑) สภารัฐมนตรี (Council of Ministers: COM) (๒) คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโส (Committee of Senior Officials: CSO) (๓) คณะอนุกรรมการด้านการเงิน (Sub-Committee of Finance) และ (๔) สมาชิกกลุ่มผู้ประสานงาน (Troika) โดยการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมฯ ครั้งล่าสุด (ครั้งที่ ๒๐) จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผ่านระบบทางไกล ภายใต้หัวข้อ Promoting a Shared Destiny and Path to Prosperity in the Indian Ocean โดยมีนายวิชาวัฒน์ อิศรภักดี ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนฝ่ายไทยเข้าร่วมการประชุมฯ

๑.๓ การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑ จะจัดขึ้นในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ในรูปแบบผสมผสาน โดยมี ดร. อาบูคลาลัม อับดุล โมเมน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศบังกลาเทศเป็นประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนของประเทศสมาชิก ๒๓ ประเทศ และประเทศคู่เจรจา ๙ ประเทศเข้าร่วม โดยที่ประชุมฯ จะรับรองร่างแถลงการณ์ธากา (The Dhaka Communiqué) เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/ ๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมดังกล่าวเป็นการร่วมกันกำหนดแนวทางการร่วมมือในอนาคตระหว่างประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจาภายใต้สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ที่ประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑ จะให้การรับรองร่างแถลงการณ์ธากาในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์ธากาเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกในการขับเคลื่อนความร่วมมือในภูมิภาค สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) ยินดีต่อการรับตำแหน่งประธานของบังกลาเทศ (๒) รับทราบถึงการทำหน้าที่อย่างดียิ่งของสหราชอาณาจักรเอมิเรตส์ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งประธาน ระหว่างปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ (๓) ส่งเสริมความร่วมมือและสนับสนุนให้สมาคมฯ มีบทบาทหลักในการใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรอินเดียอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และการรับมือกับความท้าทายและประเด็นสำคัญอื่น ๆ โดยเฉพาะการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของโรคโควิด-๑๙ (๔) รับทราบผลการคัดเลือกเลขาธิการสมาคมฯ คนใหม่ (๕) รับรองสหพันธรัฐรัสเซียและซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศคู่เจรจา ลำดับที่ ๑๐ และ ๑๑ ของสมาคมฯ (๖) รับทราบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑) และผลการจัดทำแผนปฏิบัติการสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดียฉบับที่สอง (ค.ศ. ๒๐๒๒-๒๐๒๓) และ (๗) รับทราบการปรับปรุงการบริหารจัดการของสมาคมฯ

๔.๒ ร่างแถลงการณ์ธากาไม่มีถ้อยคำและบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

การดำเนินการตามร่างแถลงการณ์ธากาสอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศของไทย ในการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดียและประเทศคู่เจรจา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย โดยเฉพาะสาขาที่ไทยมีบทบาทสำคัญ ได้แก่ เศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างความเชื่อมโยงทางทะเล การทำประมงอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างแถลงการณ์ธากาไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ธากาเพื่อเป็นผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรองร่างแถลงการณ์ธากาในการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓ (วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wa.sangvachara@mfa.mail.go.th